NEP

YK-432001-G

Seat No.________

B. Com. (Sem-II) Examination

June - 2024

BCM23MJ2A1 : Financial Accounting-II

(New Course)

Time : **2** Hours] [Total Marks : **50**

1 પ્રિયા અને શ્રેયા સરખા પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચી લેતા એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-23ના રોજનું તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: **10**

મૂડી-દેવાં		₹	મિલકત-લેણાં	₹
મૂડી ખાતાં :	પ્રિયા	6,00,000	જમીન-મકાન	5,00,000
	શ્રેયા	4,00,000	યંત્રો	4,00,000
સામાન્ય અનામત		1,00,000	ફર્નિચર	3,00,000
લેણદારો		5,00,000	સ્ટોક	4,00,000
બેન્ક લોન		4,00,000	દેવાદારો	3,00,000
			રોકડ સિલક	1,00,000
		20,00,000		**20,00,000**

ઉપરોક્ત ભાગીદારી પેઢીનું શ્રુતિ લિમિટેડમાં રૂપાંતર કરવામાં આવ્યું. રૂપાંતરની શરતો નિમ્નાનુસાર છે :

કંપનીએ રોકડ અને સ્ટોક સિવાયની તમામ મિલકતો નીચે દર્શાવેલ કિંમતે લઈ લીધી :

પાઘડી	₹ 5,00,000	જમીન-મકાન	₹ 7,00,000
યંત્રો	₹ 3,00,000	ફર્નિચર	₹ 2,50,000
દેવાદારો	₹ 2,00,000		

શ્રુતિ લિમિટેડે ખરીદ કિંમત પેટે ₹ 10નો એક એવા 1,20,000 ઈક્વિટી શેર આપ્યા અને બાકીની રકમ રોકડમાં ચૂકવી. ભાગીદારોએ કંપનીના શેર નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં વહેંચી લીધા.

ભાગીદારી પેઢીના ચોપડે તૈયાર કરો :

(1) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતું

(2) ભાગીદારોના મૂડી ખાતા

(3) નવી કંપની શ્રુતિ લિમિટેડનું ખાતું

(4) શ્રુતિ લિમિટેડના શેરનું ખાતું

(5) રોકડ ખાતું

અથવા

1 ભાગીદારી પેઢીનું કંપનીમાં રૂપાંતર શા માટે કરવામાં આવે છે? આ અંગે ભાગીદારી પેઢીના ચોપડામાં લખવામાં આવતી જરૂરી આમનોંધ લખો. **10**

2 હર્ષ અને દર્શ સરખા પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચી લેતાં એક પેઢીના ભાગીદાર છે. તેમની ભાગીદારી પેઢીનું તા. 31-3-2023ના રોજનું પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : **10**

મૂડી-દેવાં		₹	મિલકત-લેણાં	₹
મૂડી ખાતાં :	હર્ષ	2,50,000	યંત્રો	3,00,000
	દર્શ	1,50,000	ફર્નિચર	70,000
સામાન્ય અનામત		70,000	સ્ટોક	50,000
લેણદારો		1,00,000	દેવાદારો	1,00,000
			રોકડ સિલક	50,000
		5,70,000		**5,70,000**

તા. 1-4-2024ના રોજ ઉપરોક્ત ભાગીદારી પેઢીનો ધંધો 'આફતાબ લિમિટેડ' નીચેની શરતોએ ખરીદી લે છે. 'આફતાબ લિમિટેડ'ની સત્તાવાર થાપણ ₹ 10નો એક એવા 1,00,000 ઈક્વિટી શેરની બનેલી છે.

(1) ધંધાની ખરીદ કિંમત ₹ 6,00,000 નક્કી કરવામાં આવી.

(2) ખરીદ કિંમત પેટે કંપની ભાગીદારી પેઢીને ₹ 10નો એક એવા 50,000 ઈક્વિટી શેર આપે છે અને બાકીની રકમ રોકડમાં ચૂકવે છે.

(3) કંપની પેઢીનું ફર્નિચર સિવાયની મિલકતો નીચે દર્શાવેલ કિંમતે લઈ લે છે. યંત્રો ₹ 4,00,000 કિંમતે અને બાકીની મિલકતો ચોપડે કિંમતે લઈ લે છે.

(4) 'આફતાબ લિમિટેડે' ₹ 10નો એક એવા બાકીના 50,000 ઈક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા.

નવી કંપની 'આફતાબ લિમિટેડ'ના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો અને તા. 1-4-2024ના રોજનું કંપનીનું શરૂઆતનું પાકું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

2 (અ) કંપની જ્યારે ચાલુ પેઢીનો ધંધો ખરીદી લે છે ત્યારે ખરીદનાર કંપનીના ચોપડામાં લખવામાં આવતી જરૂરી આમનોંધ લખો. **5**

(બ) ધંધાની ખરીદી કરતાં પાઘડી અને મૂડી અનામતની ગણતરી કેવી રીતે કરવામાં આવે છે? સમજાવો. **5**

3 (અ) આપમેળી ખાતાવહીનો અર્થ સમજાવી, આપમેળી ખાતાવહીઓ બનાવવાની રીત સમજાવો. **5**

(બ) આપમેળી ખાતાવહીના ફાયદા જણાવો. **5**

અથવા

3 (અ) નીચેની માહિતી પરથી સામાન્ય ખાતાવહીમાં, 'વેચાણ ખાતાવહી હવાલા ખાતું' તૈયાર કરો. **5**

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
દેવાદારોની શરૂની બાકી	50,000	દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	91,000
ઉધાર વેચાણ	1,50,000	મળેલ લેણીહૂંડી	9,000
વેચાણ માલ પરત	15,000	દેવાદારોને આપેલ વટાવ	5,000
માંડી વાળેલ ઘાલખાધ	15,000	દેવાદારોને આપેલ વળતર	1,500

(બ) નીચેની માહિતી પરથી ખરીદ ખાતાવહીમાં 'સામાન્ય ખાતાવહી હવાલા ખાતું' તૈયાર કરો. **5**

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
લેણદારોની શરૂની બાકી	80,000	લેણદારોને ચૂકવેલ રોકડ	1,55,000
ઉધાર ખરીદી	2,40,000	સ્વીકારેલી દેવીહૂંડીઓ	12,000
ખરીદ માલ પરત	20,000	લેણદારો પાસેથી મળેલ વટાવ	7,500
ચૂકવેલ દેવીહૂંડીઓ	4,000	લેણદારોએ આપેલ વળતર	3,000
લેણદારોએ નામંજૂર કરેલ વટાવ	100		

4 સત્યમ સ્ટોર્સની દુકાનમાં ચાર વિભાગો A, B, C અને D છે. જેની માર્ચ-2024ના ખર્ચની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે. યોગ્ય આધાર લઈને ખર્ચાની વિભાગવાર ફાળવણી કરો. **10**

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
ભાડું અને વેરા	25,000	આવકમાલ ગાડાભાડું	30,000
વીજળી	6,000	પરચૂરણ ખર્ચ	40,000
કેન્ટીન ખર્ચ	20,000	ઘસારો	50,000
વીમો	10,000	સેલ્સમેનનું કમિશન	50,000

અન્ય માહિતી :

વિગત	કુલ ખર્ચ	A	B	C	D
ખરીદી (₹)	40,000	8,000	10,000	12,000	10,000
વેચાણ (₹)	75,000	15,000	30,000	7,500	22,500
વીજળીના પોઈન્ટ	120	30	30	40	20
મિલકતની કિંમત (₹)	1,25,000	30,000	40,000	50,000	5,000
રોકેલી જગ્યા (ચો.ફૂટ)	5000	1000	1500	1500	1000
કામદારોની સંખ્યા	80	30	20	16	14

ઉપરની માહિતીના આધારે ખર્ચાની વિભાગવાર ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

4 (અ) સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસીના પ્રીમિયમની રકમને મહેસૂલી ખર્ચ ગણવાની પદ્ધતિ અનુસાર લખવામાં આવતી આમનોંધ લખો. 5

(બ) સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસીના પ્રીમિયમની રકમને મૂડી ખર્ચ ગણવાની પદ્ધતિ અનુસાર લખવામાં આવતી આમનોંધ લખો. 5

5 નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોના સાચા વિકલ્પો શોધો. (ગમે તે પાંચ) 10

(1) ધંધાની ખરીદીના હિસાબોમાં વેચનાર પેઢીના મિલકતો અને દેવાં માલ મિલકત નિકાલ ખાતે કઈ કિંમતે લઈ જવામાં આવે છે?
(A) બજાર કિંમતે (B) ચોપડે કિંમતે
(C) પુનઃસ્થાપના કિંમતે (D) એકપણ નહીં

(2) ખરીદ કિંમત – ચોખ્ખી મિલકતો = ________.
(A) ચોખ્ખી મિલકતો (B) પાઘડી
(C) અવેજ (D) કુલ મિલકતો

(3) ચોખ્ખી મિલકતો – ખરીદ કિંમત = ________.
(A) બજાર કિંમત (B) મૂડી અનામત
(C) ચોપડે કિંમત (D) અવેજ કિંમત

(4) સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસી અનામત ખાતા દ્વારા પોલિસી શરણમૂલ્ય કિંમતે દર્શાવાય ત્યારે ભરેલ પ્રીમિયમ કયા ખાતે ઉધારાય છે?
(A) પ્રીમિયમ ખાતે (B) નફા-નુકસાન ખાતે
(C) વેપાર ખાતે (D) પોલિસી ખાતે

(5) પ્રીમિયમને મહેસૂલી ખર્ચ ગણવામાં આવે ત્યારે ભરેલા પ્રીમિયમને કયા ખાતે ઉધારવામાં આવે છે?
(A) પોલિસી ખાતે (B) પ્રીમિયમ ખાતે
(C) નફા-નુકસાન ખાતે (D) વેપાર ખાતે

(6) ધંધાની ખરીદી વખતે કંપનીએ પાઘડીની રોકડેથી જ ચુકવણી કરવી ફરજિયાત છે?
(A) હા (B) હા અને ના
(C) ના (D) એકપણ નહીં

(7) જ્યારે ખરીદનાર કંપની પેઢીનો વિસર્જન ખર્ચ ચૂકવે ત્યારે ખરીદનાર કંપનીના ચોપડામાં તે રકમ કયા ખાતે ઉધારવામાં આવે છે?
(A) વિસર્જન ખાતે (B) પાઘડી ખાતે
(C) મૂડી અનામત ખાતે (D) વેચનાર પેઢી ખાતે

(8) સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસીના વાર્ષિક પ્રીમિયમ ₹ 15,000 છે. જો ચોથા વર્ષના અંતે શરણમૂલ્ય ₹ 12,000 હોય, તો તે રકમ કુલ ભરેલ પ્રીમિયના કેટલા ટકા થાય?
(A) 25% (B) 20%
(C) 75% (D) 80%

NEP

YL-432002-G

Seat No. 722

B. Com. (Sem-II) Examination

June - 2024

BCM23MJ2A2 : Business Accounting-II

(New Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 તા. 1-1-2019ના રોજ ધ મહારાષ્ટ્ર કંપની લિ.એ શ્રી નિલકમલ પાસેથી એક જમીનનો ટૂકડો 20 વર્ષના પટ્ટે નીચેની શરતોએ લીધો. **10**

ધ મહારાષ્ટ્ર કંપની લિ.એ લઘુતમ ભાડું પ્રથમ વર્ષ માટે ₹ 2,800 અને ત્યાર પછીના ત્રણ વર્ષ સુધી વાર્ષિક ₹ 280 લેખે વધે અને બહાર કાઢવામાં આવેલ દર એક ટન કોલસાએ ₹ 0.25 લેખેની રોયલ્ટીમાં વિલિનીકરણ પામે તે મુજબ આપવાનું છે. ઓછા કામની રકમ પ્રથમ ફક્ત ત્રણ વર્ષ દરમિયાન જ પરત મેળવવાનો હક છે.

પ્રથમ પાંચ વર્ષ દરમિયાન દર વર્ષ ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતું :

વર્ષ	ઉત્પાદન
2019	2800 ટન
2020	8400 ટન
2021	16,800 ટન
2022	22,400 ટન
2023	7840 ટન

ધ મહારાષ્ટ્ર કંપની લિ.ના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

1 ભરત બ્રધર્સે, વિશાલ લિ. પાસેથી કોલસાની ખાણ તા. 1-1-2018ના રોજ ભાડાપટ્ટે રાખી. ભાડાપટ્ટાની શરતો નીચે મુજબ છે. 10

(1) રોયલ્ટી દર ટને ₹ 3 લેખે ચૂકવવાની.

(2) પ્રથમ વર્ષ માટે લઘુતમ ભાડું ₹ 30,000 રહેશે. ત્યારબાદ દર વર્ષે ₹ 1,500નો વધારો થશે.

(3) અકસ્માત કે હડતાલના વર્ષે લઘુતમ ભાડું 25%થી ઘટશે. 2022ના વર્ષે આગ લાગવાથી ઉત્પાદન ત્રણ માસ બંધ રહ્યું.

(4) ઓછા કામનું નુકસાન જે વર્ષે થાય ત્યાર પછીના બે વર્ષ સુધી પ્રથમ વર્ષે 50% અને બીજા વર્ષે 50% પ્રમાણે મજરે લેવાનો હક છે.

(5) 2018 અને 2019ના વર્ષે ઓછું કામ અનુક્રમે ₹ 3750 અને ₹ 11,250 હતું.

(6) ઉત્પાદનના આંકડા નીચે પ્રમાણે છે :

વર્ષ	**ઉત્પાદન (ટન)**
2020	13,500
2021	11,250
2022	9,000
2023	15,000

ભરત બ્રધર્સના ચોપડે તૈયાર કરો :

(1) રોયલ્ટી ખાતું

(2) જમીન માલિકનું ખાતું

2 મેસર્સ કાજલ બ્રધર્સ, કાનપુરના ગોડાઉનમાં તા. 31-1-2022ના રોજ આગ લાગી અને બધો જ માલ બળી ગયો. નીચેની માહિતી પરથી વીમા કંપની સમક્ષ રજૂ કરવા દાવાનું પત્રક તૈયાર કરો. 10

વિગત	2019 (₹)	2020 (₹)	2021 (₹)	2022 (₹)
શરૂઆતનો સ્ટોક	54,180	64,800	72,000	73,800
ચોખ્ખી ખરીદી	1,49,800	1,60,000	1,62,000	12,000
ચોખ્ખું વેચાણ	2,40,000	2,64,000	2,80,000	24,000
મજૂરી	34,800	38,000	41,800	4,000
આખર સ્ટોક	64,800	72,000	73,800	-

આખરનો સ્ટોક હંમેશા મૂળ કિંમત કરતા 10% ઓછી કિંમતે આંકવામાં આવે છે. તમારી ગણતરી દર્શાવતું દાવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

2 શ્રી દેસાઈના મકાનમાં તા. 15મી માર્ચ, 2022ના રોજ આગ લાગી અને માલનો સ્ટોક બળી ગયો. નીચે જણાવેલ માહિતી પરથી તમારે આગથી થયેલ નુકસાનના દાવાની રકમ દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે. 10

વિગત	₹
તા. 1-1-2022ના રોજ માલ સ્ટોક	6,000
તા. 1-1-2022 થી 14-3-2022 સુધીની ખરીદી	21,000
તા. 1-1-2022 થી 14-3-2022 સુધીનું વેચાણ	30,150
મજૂરી	1,000
ઓફિસ સ્ટાફનો પગાર	500
આવક માલ ગાડાભાડું	100
જાવક માલ ગાડાભાડું	150

વધારાની માહિતી :

(1) સ્ટોક હંમેશા તેની પડતર કિંમત કરતાં 20% ઓછી કિંમતે આંકવામાં આવે છે.

(2) જાહેરાત માટે ₹ 50ની મૂળકિંમતનો માલ મફત વહેંચે છે, તેનો સમાવેશ ઉપર જણાવેલ વેચાણમાં થતો નથી.

(3) એક કારકૂને રોકડ વેચાણમાંથી ₹ 1,200ની ઉચાપત કરી હતી તેનો સમાવેશ ઉપર જણાવેલ વેચાણમાં થતો નથી.

(4) છેલ્લા ત્રણ વર્ષની પડતર કિંમત ઉપર નફાની ટકાવારી આ પ્રમાણે છે :

2018 .... 20%

2019 .... 15%

2020 .... 10%

(5) ₹ 50ની કિંમતનો માલ બચાવી લેવામાં આવ્યો ત્યારે આગ બુઝાવવા માટે ₹ 100નો ખર્ચ થયો.

(6) મજૂરીની રકમમાં ₹ 250 યંત્ર ગોઠવવાની મજૂરી પેટે ચૂકવેલ રકમનો સમાવેશ થયેલો છે.

(7) ₹ 500ની કિંમતના ખરીદેલ માલનું ભરતિયું ગુમ થયું હોવાથી તે માલ નોંધવાનો રહી ગયો છે.

3 બેડલક કંપનીને 2021માં આગ લાગવાથી નુકસાન થયું અને તેમને નેશનલ વીમા કંપની સમક્ષ નીચે દર્શાવેલ માંગણી કરી. 10

વિગત	માંગણી કરેલ રકમ ₹	વીમા કંપનીએ મંજૂર કરેલ રકમ ₹
નુકસાન થયેલ મકાન	1800	1500
નાશ પામેલ ફર્નિચર	1500	1350
નાશ પામેલ સ્ટૉક	7500	6000
નુકસાન પામેલ સ્ટૉક	6000	3000
નફાનું નુકસાન	9000	6000
આગ બુઝાવવાનો ખર્ચ	120	120
	25,920	**17,970**

નુકસાન પામેલ માલનો સ્ટૉક ₹ 3500માં વેચી દેવામાં આવ્યો. નફાના નુકસાન તરીકે વીમા કંપનીએ મંજૂર કરેલ રકમ પૈકી 1/3 રકમ 2022ના વર્ષ માટેના નફાને લગતી છે.

પેઢીને મકાન મરામતનો ખર્ચ ₹ 1,650 થયો અને નવું ફર્નિચર કરવા માટેનો ખર્ચ ₹ 1,425 થયો. (ચોપડે દર્શાવેલ કિંમત ₹ 1200 હતી). આગનો ખર્ચ ખરેખર ચૂકવવામાં આવેલ ખર્ચ જેટલો હતો. 31મી ડિસેમ્બર સુધીનાં બધા ખર્ચા ચૂકવી દેવામાં આવ્યા હતા. વીમા કંપનીએ દાવાની રકમ ચૂકવી આપી છે. તેમ માનીને બેડલક કંપનીના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

3 શ્રી મનીષ જાનીએ ₹ 2,70,000ની નફાના નુકસાનની પોલિસી લીધી. બાંયધરીનો સમય ત્રણ માસનો છે. 10

તા. 31-12-2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેચાણ ₹ 21,00,000 હતું અને ચોખ્ખો નફો ₹ 2,10,000 હતો. નફા-નુકસાન ખાતે ₹ 13,500 સ્થાયી ખર્ચના ઉધારવામાં આવ્યા હતા. જે પૈકી ₹ 3,000 સ્થિર ખર્ચનો વીમો લેવામાં આવ્યો નથી.

તા. 1-4-2021ના રોજ આગ લાગી જેને લીધે કેટલીક પ્રવૃત્તિઓ અટકી ગઈ. શ્રી મનીષ જાનીનું તા. 1-4-2020 થી તા. 30-6-2020 સુધીનું વેચાણ ₹ 6,09,000 હતું અને તે જ સમયનું વર્ષ 2021નું ત્રણ માસનું વેચાણ ₹ 2,10,000 હતું. તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતાં બાર માસનું વેચાણ ₹ 22,50,000 હતું. તા. 1-1-2021થી ઉત્પાદનની સુધારેલી પદ્ધતિથી 2021ના વેચાણ પર 3% વધુ નફો મળશે. દાવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

4 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(અ) નીચેના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડે આમનોંધ લખો. 6

(1) એક કંપનીએ ₹ 9,400ના ઈક્વિટી સ્ટોકના બદલામાં ₹ 10નો એક એવા 1,000 ઈક્વિટી શેર આપ્યા.

(2) એક કંપનીએ ₹ 100નો એવા 100 ઈક્વિટી શેરનું ₹ 9,500ના ઈક્વિટી સ્ટોકમાં રૂપાંતર કર્યું.

(3) એક કંપનીની સત્તાવાર મૂડી ₹ 100નો એક એવા 8,000 શેરમાં વહેંચાયેલી હતી. તેમાં વધારો કરી ₹ 9,00,000ની કરે છે.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : બોનસ શેરના હેતુઓ અને પ્રાપ્તિસ્થાનો. 4

અથવા

4 એક કારખાનામાં 'બ' પ્રકારના માલની 31મી માર્ચ, 2024ના રોજ પૂરા થતાં ત્રણ માસની આવક જાવક નીચે પ્રમાણે છે : 10

2024

જાન્યુઆરી-1 .... શરૂઆતની બાકી 40 કિલો ₹ 2.00ના ભાવે

જાન્યુઆરી-4 .... પૂરો પાડેલ માલ 20 કિલો

ફેબ્રુઆરી-1 .... માલની ખરીદી 60 કિલો ₹ 2.50ના ભાવે

ફેબ્રુઆરી-6 .... પૂરો પાડેલ માલ 40 કિલો

ફેબ્રુઆરી-28 .... પૂરો પાડેલ માલ 20 કિલો

માર્ચ-4 .... માલની ખરીદી 40 કિલો ₹ 3.00ના ભાવે

માર્ચ-16 .... પૂરો પાડેલ માલ 30 કિલો

ઉપરની માહિતી પરથી ફિફો પદ્ધતિએ સ્ટોકપત્રક તૈયાર કરો અને તા. 31-3-2024ના રોજ સ્ટોકની કિંમત જણાવો.

5 નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો. 10

(1) જ્યારે રોયલ્ટી લઘુતમ ભાડા કરતાં ઓછી હોય ત્યારે કઈ રકમ ચૂકવવામાં આવે છે?

(અ) રોયલ્ટી (બ) લઘુતમ ભાડું

(ક) ઓછા કામની રકમ (ડ) એકપણ નહીં

(2) રોયલ્ટી કયા પ્રકારનું ખાતું છે?

(અ) માલમિલકત ખાતું (બ) નફા-નુકસાન ખાતું

(ક) રોકડ ખાતું (ડ) વ્યક્તિ ખાતું

(3) આગનો વીમો રક્ષણ આપે છે.

(અ) વાસ્તવિક મિલકતોને (બ) અવાસ્તવિક મિલકતોને

(ક) અદૃશ્ય મિલકતોને (ડ) ધંધાના કર્મચારીઓને

(4) નફાના નુકસાનની પોલિસી કયો નુકસાન ભરપાઈ કરવાની બાંયધરી આપે છે?

(અ) મૂડી નુકસાન (બ) મહેસૂલી નુકસાન

(ક) અંદાજી નુકસાન (ડ) એકપણ નહીં

(5) પ્રમાણ વેચાણ અને બાંયધરી સમયગાળા દરમિયાનના ખરેખર વેચાણના તફાવતને ________ કહે છે.

(અ) ગુમાવેલું વેચાણ (બ) વધારાનું વેચાણ

(ક) બમણું વેચાણ (ડ) નફાનું નુકસાન

(6) કઈ પદ્ધતિમાં પહેલા ખરીદેલો માલ સ્ટોકમાં રહે છે?

(અ) લિફો પદ્ધતિ (બ) ફિફો પદ્ધતિ

(ક) ભારિત સરેરાશ પદ્ધતિ (ડ) પ્રમાણ ભાવ પદ્ધતિ

(7) કઈ પદ્ધતિમાં પહેલા આખર સ્ટોકની કિંમત ચાલુ બજાર ભાવની નજીક હોય છે?

(અ) ફિફો પદ્ધતિ (બ) લિફો પદ્ધતિ

(ક) ભારિત સરેરાશ પદ્ધતિ (ડ) નિશ્ચિત ભાવ પદ્ધતિ

(8) કંપની દ્વારા મોટી રકમના શેરનું નાની રકમમાં રૂપાંતર કરવામાં આવતા રૂપાંતરને ________ કહે છે.

(અ) શેરનું એકીકરણ (બ) શેરના સ્વરૂપમાં ફેરફાર

(ક) શેરનું વિભાજન (ડ) શેરની જવાબદારી રદ કરવી

(9) કંપની બોનસ શેર કયા સાધનોમાંથી બહાર પાડી શકશે?

(અ) મૂડી (બ) અનામત મૂડી

(ક) મૂડી અનામત (ડ) ઉપરનામાંથી કોઈપણ નહીં

(10) ડિબેન્ચરનું શેરમાં રૂપાંતર થવાને કારણે આવતા વર્ષે બહાર પાડવામાં આવનાર શેરને ________ કહે છે.

(અ) ઈક્વિટી શેરની બીડ (બ) ઈક્વિટી શેરની પુનઃખરીદી

(ક) સ્વેટ ઈક્વિટી શેર (ડ) સંભવિત ઈક્વિટી શેર

YM-432006-G Seat No.________

NEP

B. Com. (Sem-II) Examination

June - 2024

BCM23MN202 : Business Economics-II

(New Course) (Minor Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 પૂર્ણ હરિફાઈ અને ઈજારામાં સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવકના સંબંધો ચર્ચો. **10**

અથવા

પેઢીના મહત્તમ નફાના ઉદ્દેશ્યની ચર્ચા કરો. **10**

2 પૂર્ણ હરિફાઈનો અર્થ સમજાવી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. **10**

અથવા

ઈજારાનો અર્થ સમજાવી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. **10**

3 વસ્તુવિકલન એટલે શું? તેની રીતો સમજાવો. **10**

અથવા

અલ્પહસ્તક ઈજારામાં તૂટક માંગ રેખા સમજાવો. **10**

4 ઊંચા ભાવની નીતિ સમજાવો. **10**

અથવા

રિકાડોનો ભાડાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. **10**

5 નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો : 10

(1) ઈજારામાં સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક સરખા હોતા નથી.

(2) પેઢીની સમતુલા માટે સીમાંત ખર્ચ = સીમાંત આવક જરૂરી શરત છે.

(3) અલ્પહસ્તક ઈજારામાં માંગ રેખા ખાંચાવાળી હોય છે.

(4) પૂર્ણ ખર્ચની ભાવનીતિ નીચા ભાવની નીતિથી ઓળખાય છે.

(5) પૂર્ણ હરિફાઈમાં પેઢીની લાંબા ગાળાની સમતુલામાં ખોટા જોવા મળે છે.

(6) પેઢીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય નફાનો હોય છે.

(7) ઈજારાયુક્ત હરિફાઈમાં વેચાણ ખર્ચ મહત્ત્વનો છે.

(8) સામાન્ય વ્યવહારમાં ભાડું એટલે કરારી ભાડું.

(9) પૂર્ણ હરિફાઈમાં સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક રેખા એક જ હોતી નથી.

(10) નફા અંગેનો જોખમનો સિદ્ધાંત પ્રો. માર્શલે આપ્યો.

NEP

YN-432010-G Seat No. ________

B. Com. (Sem. II) Examination

June – 2024

BCM23MD204 : Principles of Management

(New Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

1 ફ્રેડરીક ટેલરે રજૂ કરેલા વૈજ્ઞાનિક સંચાલનના સિદ્ધાંતો સવિસ્તાર સમજાવો. 10

અથવા

1 સંચાલન એટલે શું? હેનરી ફેયોલના સંચાલનનાં સિદ્ધાંતો સમજાવો. 10

2 વ્યાવસ્થાતંત્રની પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ જણાવો. 10

અથવા

2 અંકુશનું મહત્વ સવિસ્તાર જણાવો. 10

3 આયોજનની વ્યાખ્યા આપી તેની પ્રક્રિયા/વિધી મુદ્દાસર સમજાવો. 10

અથવા

3 આયોજનનું મહત્વ અને મર્યાદા સ્પષ્ટ કરો. 10

4 દોરવણીનો અર્થ આપી તેનું મહત્વ જણાવો. 10

અથવા

4 દોરવણીની વ્યાખ્યા આપી તેનો હેતુ સ્પષ્ટ કરો. 10

5 વૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

(1) અંકુશ એ કેવી પ્રવૃત્તિ છે?
(a) કુદરતી
(b) દંડાત્મક
(c) વ્યક્તિલક્ષી
(d) કંપનીલક્ષી

(2) અંકુશ પ્રક્રિયાનો છેલ્લો તબક્કો કયો છે?
(a) ધોરણોની સ્થાપના
(b) કામગીરીનું માપન
(c) સુધારાલક્ષી પગલા
(d) કાર્યોની સરખામણી

(3) નીચેનામાંથી સ્ટાર્ટઅપ્સ માટેની સમસ્યા કઈ છે?
(a) અપૂરતું દસ્તાવેજીકરણ
(b) માહિતીની સુસંગતતા
(c) મજબૂત વાટાઘાટો
(d) આપેલ તમામ

(4) નીચેનામાંથી કયો પરિબળ સાહસિકતાને અસર કરતો નથી?
(a) મૂડી
(b) શ્રમ
(c) શિક્ષણ
(d) સગા-સંબંધી

(5) પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના શેના માટે છે?
(a) નિવૃત્ત કર્મચારી માટે
(b) ઉદ્યોગપતિ માટે
(c) સ્ટાર્ટ-અપ્સ માટે
(d) સૈનિકો માટે

(6) સુધારાત્મક પગલા લેવા નીચેનામાંથી શું આવશ્યક છે?
(a) નિર્દેશન
(b) નિયંત્રણ
(c) બજેટીંગ
(d) માહિતી સંચાર

(7) અંકુશ માટેની પૂર્વ શરત કઈ છે?
(a) આયોજન
(b) શ્રમ
(c) અંદાજપત્ર
(d) કામગીરીનું માપન

(8) નિયંત્રણ એ કેવી પ્રક્રિયા નથી?
(a) સતત
(b) આંતરિક
(c) જડ
(d) ગતિશીલ

(9) ભારતમાં પહેલીવાર 5G સ્પીડ અને ફાયબર ઓપ્ટિક કોણ લાવ્યું?
(a) રિલાયન્સ ટેલીકોમ
(b) રિલાયન્સ જીઓ
(c) VI
(d) BSN

(10) નીચેનામાંથી કઈ યોજના વિદેશી પ્રત્યક્ષ રોકાણ (FDI)ને પ્રોત્સાહિત કરે છે?
(a) સ્ટાર્ટ-અપ્ ઈન્ડિયા
(b) મેક ઈન ઈન્ડિયા
(c) સ્ટેન્ડ-અપ ઈન્ડિયા
(d) મુદ્રા યોજના

NEP

YQ-432018-G Seat No. ________

B. Com. (Sem.-II) Examination

July – 2024

BCM23VA202 : Environmental Studies-I

(New Course)

Time : 1 Hour] [Total Marks : 25

સૂચના : (1) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંકડા માર્ક્સ દર્શાવે છે.

(2) તમે જે પ્રશ્ન લખો છો તેનો નંબર સ્પષ્ટ દર્શાવો.

1 પર્યાવરણીય અભ્યાસનું મહત્ત્વ અને તેની મર્યાદાઓ સવિસ્તાર સમજાવો. **10**

અથવા

નીચે આપેલ ટૂંકનોંધમાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો:

(1) જૈવ વિવિધતાનું મહત્ત્વ

(2) પર્યાવરણીય શિક્ષણની જરૂરિયાત

(3) કુદરતી પ્રણાલિઓ

(4) કુદરતી ચક્રો

2 જનસમુદાય અને ઇકોલોજીનો મૂળભૂત ખ્યાલ સવિસ્તાર સમજાવો. **10**

અથવા

નીચે આપેલ ટૂંકનોંધમાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો:

(1) નવીનીકરણનીય સંશાધનો

(2) બિન નવીનીકરણનીય સંશાધનો

(3) જમીન અધોગતિના વિવિધ પરિબળો

(4) જંગલ નાબૂદી માટેના જવાબદાર કારણો

3 કૌંસમાં આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરોઃ 5

(1) પર્યાવરણીય અભ્યાસ એ અભ્યાસનું ______ ક્ષેત્ર છે.
(શાખાકીય, આંતરશાખાકીય, જ્ઞાન)

(2) ______ લોકો માટે મૂળભૂત કુદરતી સંશાધન છે. (પાણી, વાહન, રહેઠાણ)

(3) સરોવરો ______ ઇકોસિસ્ટમનો ભાગ છે. (જળચર, રણ, જંગલ)

(4) જમીનની અધોગતિ એ જમીનની ______ બગાડનો નિર્દેશ કરે છે.
(ગુણવત્તા, સપાટી, ઉત્પાદન)

(5) ______ નું પાણી જમીન ધોવાણનું મુખ્ય કારણ છે.
(સરોવર, વરસાદ, તળાવ)

NEP

YP-022006-G Seat No.________

B. Com. (Sem-II) Examination

July - 2024

BCOME201 : Financial Accounting-II

(Old Course)

Time : 3 Hours] [Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 1લી જાન્યુઆરી, 2022ના રોજ સોનિયા લિ. ₹ 5,00,000ની સત્તાવાર થાપણ કે જે ₹ 10ના એક એવા 20,000, 10%ના પ્રેફરન્સ શેર તથા ₹ 10ના એક એવા 30,000 ઈક્વિટી શેરની બનેલી છે, તે મેસર્સ સોનિયાની પેઢીનો ધંધો ખરીદવા માટે સ્થાપવામાં આવી જેનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું : 14

પાકું સરવૈયું

દેવાં	₹	મિલકતો		₹
મૂડી : સોના 1,50,000		જમીન		50,000
સોની 1,00,000	2,50,000	પ્લાન્ટ		70,000
અનામત ભંડોળ	30,000	ફર્નિચર		10,000
લેણદારો	20,000	પેટન્ટ્સ		30,000
		સ્ટોક		80,000
		દેવાદારો	50,000	
		(–) ઘા. અનામત	1,000	49,000
		રોકડ સિલક		11,000
	3,00,000			**3,00,000**

(1) કંપની તરફથી પેઢીને ધંધાની મિલકતો તેમજ દેવાંના અવેજ પેટે ₹ 10નો એક એવા 20,000 ઈક્વિટી શેર તથા ₹ 10નો એક એવા 12,000 પ્રેફરન્સ શેર પૂરેપૂરાં ભરપાઈ થયેલ આપવામાં આવ્યા.

(2) જ્યારે બાકીના બધા જ બન્ને શેર જાહેર જનતા માટે બહાર પાડવામાં આવ્યા. બધા જ શેર ભરપાઈ થઈ ગયા, ફક્ત 1,000 ઈક્વિટી શેર પર શેરદીઠ ₹ 3 સિવાય બધી જ રકમ પૂરેપૂરી મળી ગઈ.

ઉપરની વિગતો પરથી કંપનીનાં ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો તથા કંપનીનું શરૂઆતનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

1 (a) હિસાબી ધોરણ-6 (AS-6) સમજાવો. 7

(b) તા. 1 જાન્યુઆરી, 2023થી Aનો ધંધો B કમ્પની લિ.એ ખરીદ્યો. કંપનીએ ₹ 60,000 દેવાદારો સિવાય બધી મિલકતો લઈ લીધી, પરંતુ ધંધો વેચનારના વતી દેવાદારોના નાણાં ઉઘરાવી આપવાનું તથા એ નાણાંમાંથી ધંધો વેચનારના ₹ 20,000ના લેણદારોને ચૂકવવાનું કબૂલ કર્યું. 7

આ કાર્ય બદલ દેવાદારો પાસેથી વસૂલ કરેલ રકમ પર 3% અને લેણદારોને ચૂકવેલ પર 1% લેખે કમિશન આપવાનું છે.

દેવાદારો પાસેથી ફક્ત ₹ 58,000ના નાણાં વસૂલ થયાં, જ્યારે બધા જ લેણદારોને 5%ના રોકડ વટાવે ચૂકવી દેવામાં આવ્યા.

કંપનીએ વેચનારને લેણી રકમ રોકડેથી ચૂકવી દીધી.

ઉપરની વિગતો પરથી કંપનીના ચોપડે આમનોંધો તથા ખાતા તૈયાર કરો.

2 X લિમિટેડ ₹ 10નો એક એવા 8,00,000 ઈક્વિટી શેર 10% પ્રીમિયમે બહાર પાડ્યા. 14

પૂરેપૂરી રકમ અંગે શેર વેચાણની બાંયધરી A, B, C અને Dએ નીચે મુજબ આપી છે :

A	3,20,000 શેર	B	2,40,000 શેર
C	1,60,000 શેર	D	80,000 શેર

કંપનીને 7,00,000 શેર માટે અરજીઓ મળી જે પૈકી નિશાનીવાળી અરજીઓ નીચે મુજબ હતી :

A	3,40,000 શેર	B	1,60,000 શેર
C	1,70,000 શેર	D	10,000 શેર

બાંયધરી દલાલોને 5% કમિશન આપવાનું છે.

ઉપરની વિગતો પરથી દરેક બાંયધરી દલાલની જવાબદારી નક્કી કરો અને કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ આપો.

અથવા

2 (a) Z લિમિટેડે 1લી એપ્રિલ, 2011ના રોજ ₹ 100નો એક એવા 12%ના 5,000 ડિબેન્ચર બહાર પાડ્યા, જેના નાણાં 10% પ્રીમિયમે 31મી માર્ચ, 2022ના રોજ પરત કરવાના છે. આ હેતુ માટે 2013ના કંપની ધારાની કલમ 71(4) મુજબ કંપનીએ તા. 31-3-2021ના રોજ વહેંચણીપાત્ર નફામાંથી જરૂરી રકમ 'ડિબેન્ચર પરત અનામત ખાતે' જમા કરવાનું નક્કી કર્યું. તેમજ કલમ 71(4) મુજબ તા. 1-4-2021નાં રોજ જરૂરી રકમનાં 10%ના રોકાણો ખરીદ્યા. 7

Z લિ.ના ચોપડામાં ડિબેન્ચરના નાણાં પરત કરવાની આમનોંધ લખો.

(b) શેર અથવા ડિબેન્ચર બાંયધરીના ફાયદા જણાવો. 7

3 ધી ગોવા લિ.નું તા. 31-3-2023ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે : 14

દેવાં	₹	મિલકતો	₹
શેરમૂડી :		કાયમી મિલકતો :	
₹ 10નો એક એવા 10,000		જમીન	30,000
પ્રેફરન્સ શેર	1,00,000	યંત્રો	3,50,000
₹ 10નો એક એવા 20,000		વાહનો	20,000
ઈક્વિટી શેર	2,00,000	ફર્નિચર	2,000
સામાન્ય અનામત	10,000	રોકાણો	15,000
નફા-નુકસાન ખાતું	5,000	ચાલુ મિલકતો :	
ગીરો ડિબેન્ચર્સ	1,20,000	સ્ટોક	20,000
લેણદારો	15,000	દેવાદારો	12,000
		બેન્ક સિલક	1,000
	4,50,000		**4,50,000**

મૂડી ઘટાડાની નીચેની યોજનાને ટ્રિબ્યુનલ તરફથી મંજૂરી મળી હતી :

(1) પ્રેફરન્સ શેર પર શેરદીઠ ₹ 4 માંડી વાળવા.

(2) ઈક્વિટી શેર પર શેરદીઠ ₹ 6 માંડી વાળવા.

(3) મિલકતોની કિંમતમાં નીચે મુજબ ઘટાડો કરવો :
જમીન ₹ 10,000, યંત્રો ₹ 1,50,000, વાહનો ₹ 4,000 અને રોકાણો ₹ 8,000

(4) સામાન્ય અનામતની રકમ માંડી વાળવાની હતી તેમજ તફાવતની રકમ નફા-નુકસાન ખાતેથી લાવવાની હતી.

જરૂરી આમનોંધ લખો અને ઉપર દર્શાવેલ યોજનાની શરતો અમલમાં મૂક્યા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

3 (a) મૂડી ઘટાડાનો અર્થ સમજાવો અને તે અંગે કઈ આમનોંધો લખવી પડે છે એ જણાવો. 7

(b) કંપની ધારા મુજબ કઈ અલગ-અલગ રીતે કંપની પોતાની શેરમૂડી ઘટાડી શકે છે, એની ચર્ચા કરો. 7

4 અરૂણ વીમા કંપનીની તા. 31-3-2023ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે, તે પરથી વીમા ધારા મુજબ તા. 31-3-2023ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું મહેસૂલી ખાતું તૈયાર કરો. 14

વિગત	₹
પ્રીમિયમ (મળેલું)	10,80,000
પુનઃ વીમાની વસૂલાત (દાવાની)	20,000
સ્વીકારેલા પુનઃ વીમાના દાવાઓ	30,000
ચૂકવેલા દાવાઓ	6,10,000
પુનઃ વીમાનું પ્રીમિયમ (ભરેલું)	75,000
નહિ ચૂકવેલ દાવાઓની જવાબદારી : તા. 31-3-2023	90,000
તા. 31-3-2022	65,000
તા. 31-3-22ના રોજના બાકી જોખમના અનામતની બાકી	5,00,000
તા. 31-3-22ના રોજના વધારાના અનામતની બાકી	1,00,000
વહીવટી ખર્ચ (જે પૈકી ₹ 30,000 દાવાઓ અંગે ચૂકવેલ કાનૂની ખર્ચ છે)	2,80,000
કમિશન	1,52,000
વ્યાજ તથા ડિવિડન્ડ (ગ્રોસ)	64,520
સ્વીકારેલા પુનઃ વીમા પરનું પ્રીમિયમ	40,000
વ્યાજ તથા ડિવિડન્ડ પર આવકવેરો	6,520
રોકાણ વેચતા પ્રાપ્ત થયેલ નફો	11,000

વર્ષ દરમિયાન મળેલ પ્રીમિયમની આવકના 50% બાકી જોખમ માટે અનામત રાખવાના છે અને વધારાનું અનામત ₹ 1,00,000થી વધારવાનું છે.

મહેસૂલી ખાતું બનાવો.

અથવા

4 (a) બાકી જોખમ માટેનું અનામત અને વધારાનું અનામત સમજાવો. 7

(b) સ્વીકારેલ પુનઃ વીમા અને આપેલ પુનઃ વીમા એટલે શું છે? સમજાવો. 7

5 વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. (કોઈપણ સાત) 14

(1) જો ખરીદ કિંમત, ચોખ્ખી મિલકતોની કિંમત કરતાં ઓછી હોય તો તેના તફાવતને શું કહેવાય?

(A) પાઘડી (B) ખરીદ કિંમત અવેજ

(C) મૂડી અનામત (D) એકપણ નહિ

(2) જ્યારે વેચનાર પેઢીનો વિસર્જન ખર્ચ ખરીદનાર કંપની ચૂકવે ત્યારે ખરીદનાર કંપનીના ચોપડામાં _______ ખાતું ઉધારવામાં આવે છે.

(A) વિસર્જન ખર્ચ (B) પાઘડી

(C) મૂડી અનામત (D) વેચનાર પેઢી

(3) નીચેનાને ઘસારાનું હિસાબી ધોરણ-6 લાગુ પડતું નથી :

(A) પાઘડી (B) પ્લાન્ટ

(C) ફર્નિચર (D) મકાન

(4) ₹ 100નો એવા શેરદીઠ ₹ 140 લેખે બહાર પાડેલ ઈક્વિટી શેર પર બાંયધરી દલાલને ચૂકવવાપાત્ર બાંયધરી કમિશન -

(A) ₹ 5 (B) ₹. 2.50

(C) ₹ 3.50 (D) ₹ 7

(5) એક કંપનીએ 30,000 ઈક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા છે. આ અંગે દલાલ Xએ 50%, દલાલ Yએ 30% અને દલાલ Zએ 20% બાંયધરી આપેલ છે. કંપનીની કુલ 24,000 શેર અરજીઓ મળેલ છે. બાંયધરી દલાલ Xની જવાબદારી નક્કી કરો.

(A) 2000 શેર (B) 3000 શેર

(C) 1000 શેર (D) 4000 શેર

(6) મૂડી ઘટાડો કરવા માટેનું સૌથી મહત્ત્વનું કારણ -

(A) પાકા સરવૈયામાં દર્શાવેલ પાઘડીની ખૂબ નીચી કિંમત

(B) કાયમી મિલકતો પર માંડી વાળેલ વધુ ઘસારો

(C) અતિ મૂડીકરણ

(D) અલ્પ મૂડીકરણ

(7) મૂડી ઘટાડા ખાતાની જમા બાકી _______ ખાતે લઈ જવામાં આવે છે.

(A) મૂડી અનામત (B) સામાન્ય અનામત

(C) પાઘડી (D) નફા-નુકસાન

(8) આગ અને પરચૂરણ વીમાના ધંધામાં ચોખ્ખી પ્રીમિયમની આવકના _______ જેટલું બાકી જોખમ માટેનું અનામત રાખવું પડે છે.

(A) 100% (B) 25%

(C) 50% (D) 10%

(9) સામાન્ય વીમા કંપનીઓ માટે 'વધારાનું અનામત' રાખવું ફરજિયાત છે?

(A) હા (B) ના

(C) (A) અને (B) બંને (D) એકપણ નહીં

NEP

YP-432016-G Seat No. ________

B. Com. (Sem. II) Examination

July – 2024

BCM23SE203 : Time Management

(Skill Enhancement course)

(New Course)

Time : 1 Hours] [Total Marks : 25

1 ટાઈમ મેનેજમેન્ટનો અર્થ આપી, તેનું મહત્વ જણાવો. 10

અથવા

ટૂંક નોંધ લખો :

(અ) ટાઈમ મેનેજમેન્ટ માટેની એપ્લીકેશન્સ. 5

(બ) સોશિયલ મીડિયાથી થતો સમયનો દૂર ઉપયોગ. 5

2 ટાઈમ મેનેજમેન્ટની ટૂલ્સ અને ટેક્નીક્સનો પરિચય જણાવો. 10

અથવા

ટાઈમ વેસ્ટર (સમય બગાડનાર)નો વિસ્તૃત પરિચય જણાવો.

3 નીચેના વિધાન સાચા છે કે ખોટા જણાવો : 5

(1) અનનેસેસરી (જરૂરી ન હોય તેવી) મીટીંગ્સ ટાઈમ મેનેજમેન્ટ માટે લાભકારક છે.

(2) વ્યવસ્થિત ટાઈમ મેનેજમેન્ટ માટે મહત્વના અને તાકીદના કાર્યોને પ્રાથમિકતા આપવી જોઈએ.

(3) આઉટ ડેટેડ (બહુ જૂની) ટેકનોલોજી અને ઈક્વિપમેન્ટ (સાધનો) સમય વ્યવસ્થાપન માટે આર્શીવાદરૂપ છે.

(4) કેલેન્ડર એ ટાઈમ મેનેજમેન્ટ માટે મહત્વની એપ્લીકેશન છે.

(5) મલ્ટી ટાસ્કિંગ એ ટાઈમ વેસ્ટર (સમય બગાડનાર) છે.

———

NF1

YN-432010-G Seat No. ________

B. Com. (Sem. II) Examination

June – 2024

BCM23MD204 : Principles of Management

(New Course)

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

1 ફેડરીક ટેલરે રજૂ કરેલા વૈજ્ઞાનિક સંચાલનના સિદ્ધાંતો સવિસ્તાર સમજાવો. **10**

અથવા

1 સંચાલન એટલે શું? હેનરી ફેયોલના સંચાલનનાં સિદ્ધાંતો સમજાવો. **10**

2 વ્યાવસ્થાતંત્રની પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ જણાવો. **10**

અથવા

2 અંકુશનું મહત્વ સવિસ્તાર જણાવો. **10**

3 આયોજનની વ્યાખ્યા આપી તેની પ્રક્રિયા/વિધી મુદ્દાસર સમજાવો. **10**

અથવા

3 આયોજનનું મહત્વ અને મર્યાદા સ્પષ્ટ કરો. **10**

4 દોરવણીનો અર્થ આપી તેનું મહત્વ જણાવો. **10**

અથવા

4 દોરવણીની વ્યાખ્યા આપી તેનો હેતુ સ્પષ્ટ કરો. **10**

5 વૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

(1) અંકુશ એ કેવી પ્રવૃત્તિ છે?

(a) કુદરતી (b) દંડાત્મક

(c) વ્યક્તિલક્ષી (d) કંપનીલક્ષી

(2) અંકુશ પ્રક્રિયાનો છેલ્લો તબક્કો કયો છે?

(a) ધોરણોની સ્થાપના (b) કામગીરીનું માપન

(c) સુધારાલક્ષી પગલા (d) કાર્યોની સરખામણી

(3) નીચેનામાંથી સ્ટાર્ટઅપ્સ માટેની સમસ્યા કઈ છે?

(a) અપૂરતું દસ્તાવેજીકરણ (b) માહિતીની સુસંગતતા

(c) મજબૂત વાટાઘાટો (d) આપેલ તમામ

(4) નીચેનામાંથી કયો પરિબળ સાહસિકતાને અસર કરતો નથી?

(a) મૂડી (b) શ્રમ

(c) શિક્ષણ (d) સગા-સંબંધી

(5) પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના શેના માટે છે?

(a) નિવૃત્ત કર્મચારી માટે (b) ઉદ્યોગપતિ માટે

(c) સ્ટાર્ટ-અપ્સ માટે (d) સૈનિકો માટે

(6) સુધારાત્મક પગલા લેવા નીચેનામાંથી શું આવશ્યક છે?

(a) નિર્દેશન (b) નિયંત્રણ

(c) બજેટીંગ (d) માહિતી સંચાર

(7) અંકુશ માટેની પૂર્વ શરત કઈ છે?

(a) આયોજન (b) શ્રમ

(c) અંદાજપત્ર (d) કામગીરીનું માપન

(8) નિયંત્રણ એ કેવી પ્રક્રિયા નથી?

(a) સતત (b) આંતરિક

(c) જડ (d) ગતિશીલ

(9) ભારતમાં પહેલીવાર 5G સ્પીડ અને ફાયબર ઓપ્ટિક કોણ લાવ્યું?

(a) રિલાયન્સ ટેલીકોમ (b) રિલાયન્સ જીઓ

(c) VI (d) BSN

(10) નીચેનામાંથી કઈ યોજના વિદેશી પ્રત્યક્ષ રોકાણ (FDI)ને પ્રોત્સાહિત કરે છે?

(a) સ્ટાર્ટ-અપ્ ઈન્ડિયા (b) મેક ઈન ઈન્ડિયા

(c) સ્ટેન્ડ-અપ ઈન્ડિયા (d) મુદ્રા યોજના

NEP

YO-432012-E

Seat No. ______

B. Com. (Sem. II) Examination

June - 2024

BCM23AE201 : Business English - II

(Ability Enhancement Course)

Time : 1 Hour] [Total Marks : 25

Instructions : (1) Mention clearly the options you attempt.
(2) All questions carry equal marks.

1 Write short note : (any **one**) **10**

(1) Five features of effective Business letter.

(2) Conversational techniques making your business meeting impressive.

(3) Effective telephonic etiquettes while using English language for business purpose.

2 Draft an E-mail : (any **one**) **10**

(1) You placed an order with a well-known textile company for the consignment of readymade clothes for upcoming festive season in your state. Draft an email complaining to them about the delay in the delivery of the consignment.

(2) Murli Manohar Retailors, Godhra received the less than quantity in order. Draft an email of adjustment on behalf of Mohan Furniture, Vadodara.

(3) During the Cricket World Cup and IPL seasons customer wants SKY television. But their stock is not available so offer them EARTH Television as substitute offer.

OR

2 (a) Give the answers in one or two sentences : (any **five**) **5**

(1) Which course did Venkat join in his Under-graduation Programme? Why?

(2) Give the full form of PPID, LEM, and IP.

(3) Why did Anand Salve leave his medical studies?

(4) What is Pratibha? Why did Anand join it?

(5) What is the concept of the NGO Give India?

(6) What is the name of the book written by Anand Salve?

(7) Who was Mohammad Khan? How did Anand begin to work with him?

(b) Reading Comprehension :

IDBI bonds get Rs. 1,400 crores

The flexi bonds issue from the Industrial Development Bank of India (IDBI) has attracted a subscription of an estimated Rs. 1,400 crores and the Institution is applying to the Securities and Exchange Board of India (SEBI) for permission to retain the excess amount.

According to calculations made so far, subscription to the four bonds are worth Rs. 1,020 crores and as some large branches are yet to complete the final tally, IDBI expects the total collection to be Rs. 1,400 crores. "Our offer documents have target of Rs. 500 crores with an option to retain an additional Rs. 500 crores. If the final figures are at least 100 crores in excess, we would like to retain the entire amount," the IDBI spokesperson said.

With the financial sector facing an acute liquidity crunch, market analysts pointed out that the only option for any institution to gain access to money would be by tapping the retail investor's savings.

Maharashtra has topped in the applications in terms of value, number, and accounts to 20% of the collected amount. West Bengal follows next with ten percent and almost equal share comes from Gujarat, Delhi and Uttar Pradesh have been the surprise centers for huge collection of subscription, informed Mr. Nageshwar Rao.

Questions :

(1) What is the full form of SEBI?

(2) What is IDBI? Give the full form of IDBI.

(3) What is the only option for any institution to gain access to money?

(4) How much total collection amount is expected by IDBI?

(5) Who has issues 'flexi bonds'?

3 Fill in the blanks with the appropriate preposition : 5

(1) Yesterday, I was watching test cricket match _____ television. (in/over/on)

(2) Teacher kept the English Grammar book _____ the cupboard. (on/between/in)

(3) Priya walked _____ the house. (Over/into/behind)

(4) There was a fence _____ the two houses. (in/between/beside)

(5) There was a rainbow _____ us. (on/in/over)